

ΔΙΟΡΘΩΜΕΝΗ

Έκθεση της Ad hoc Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για τη Διερεύνηση Θεμάτων που Αφορούν σε Δάνεια Πολιτικά Εκτεθειμένων Προσώπων για το θέμα που τιτλοφορείται «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για δημοσιοποίηση ή μη της λεγόμενης “Λίστας Γιωρκάτζη” βάσει εισήγησης της Ad Hoc Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για τη Διερεύνηση Θεμάτων που Αφορούν σε Δάνεια Πολιτικά Εκτεθειμένων Προσώπων»

Παρόντες:

Δημήτρης Συλλούρης, πρόεδρος

Μιχάλης Γιωργάλλας

Μάριος Μαυρίδης

Γιώργος Περδίκης

Στέφανος Στεφάνου

Λίνος Παπαγιάννης

Νικόλας Παπαδόπουλος

Η Ad hoc Κοινοβουλευτική Επιτροπή για τη Διερεύνηση Θεμάτων που Αφορούν σε Δάνεια Πολιτικά Εκτεθειμένων Προσώπων συνήλθε σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 10 και 13 Ιουλίου 2020, με σκοπό τη συζήτηση και κατάληξη σε εισήγηση προς την ολομέλεια του σώματος για δημοσιοποίηση ή μη αυτούσιας της λεγόμενης «Λίστας Γιωρκάτζη» στις 17 Ιουλίου 2020, σύμφωνα με δοθέντες ειδικούς όρους εντολής προς την εν λόγω επιτροπή.

Όπως είναι γνωστό, η ως άνω επιτροπή συστάθηκε και ενεργεί βάσει γενικών και ειδικών όρων εντολής. Συναφώς και βάσει των γενικών όρων εντολής της, η εν λόγω επιτροπή θα εξετάσει ζητήματα προνομιακής και/ή χαριστικής μεταχείρισης, της οποίας ενδεχομένως να έχουν τύχει πολιτικά εκτεθειμένα πρόσωπα (ΠΕΠ) από το τραπεζικό σύστημα για την περίοδο που αρχίζει από τις 30 Απριλίου 2013 και εντεύθεν, ήτοι από την ημερομηνία επικύρωσης από τη Βουλή των Αντιπροσώπων του υπογραφέντος Μνημονίου Συναντίληψης για το Μακροοικονομικό Πρόγραμμα της Κύπρου και της

συναφθείσας δανειακής συμφωνίας μεταξύ Κύπρου και Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (τρίκα) μέχρι σήμερα. Εντός του ίδιου πλαισίου, η επιτροπή θα εξετάσει ζητήματα που αφορούν στη λεγόμενη «Λίστα Γιωρκάτζη» (εφεξής «Λίστα»), η οποία είχε παραδοθεί από την τέως Διοικήτρια της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου κ. Χρυστάλλα Γιωρκάτζη στον Πρόεδρο της Βουλής πριν από την αποχώρηση αυτής από το αξίωμά της.

Περαιτέρω, η επιτροπή εντέλλεται βάσει των ειδικών όρων να συνέλθει αμέσως μετά τη σύστασή της με μοναδικό θέμα στην ημερήσια διάταξή της τη λήψη απόφασης για δημοσιοποίηση ή μη αυτούσιας της Λίστας και υποβολή σχετικής εισήγησης για δημοσιοποίηση ή μη αυτής στη συνεδρία της ολομέλειας του σώματος, ημερομηνίας 17 Ιουλίου 2020.

Σημειώνεται ότι κατάλογος των ΠΕΠ τα οποία ενδεχομένως να έχουν τύχει ευνοϊκής μεταχείρισης από πιστωτικά ιδρύματα είχε ζητηθεί από τον βουλευτή κ. Μαρίνο Σιζόπουλο στο πλαίσιο της συζήτησης του κρατικού προϋπολογισμού του 2019, κατά τη συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 2018. Στην εν λόγω συνεδρία είχε κληθεί και παραστεί η κ. Γιωρκάτζη στο πλαίσιο της παγίως ακολουθούμενης κατά τη συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού διαδικασίας, σύμφωνα με την οποία ο εκάστοτε Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου καλείται ενώπιον της επιτροπής, για να παρουσιάσει τις εκτιμήσεις της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου για την οικονομική και δημοσιονομική κατάσταση του κράτους.

Συναφώς, η παράδοση της Λίστας στον Πρόεδρο της Βουλής αποτελεί ουσιαστικά υποχρέωση της τέως αξιωματούχου της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου στο πλαίσιο της συζήτησης του κρατικού προϋπολογισμού του 2019, βάσει των διατάξεων της οικείας

νομοθεσίας περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στη Βουλή των Αντιπροσώπων και στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές (αρ. νόμου 21 του 1985).

Στο στάδιο της συζήτησης για λήψη της σχετικής απόφασης ο Πρόεδρος της Βουλής και εκτελών χρέη προέδρου της επιτροπής ενημέρωσε τα μέλη ότι κατόπιν εκ πρώτης όψεως επιθεώρησης της Λίστας διαπίστωσε ότι υπάρχουν λάθη, παραλείψεις και ανακρίβειες, που οδηγούν αβίαστα στο συμπέρασμα ότι, εφόσον αυτή δημοσιοποιηθεί, θα δημιουργήσει λανθασμένες εντυπώσεις και θα διασύρει πρόσωπα. Επιπροσθέτως, ενημέρωσε την επιτροπή ότι κατόπιν δικής του πρωτοβουλίας αποτάθηκε στην Επίτροπο Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, υποβάλλοντας προφορικά το ερώτημα κατά πόσο είναι δυνατό ο ίδιος, εφόσον ληφθεί απόφαση της ολομέλειας του σώματος για δημοσιοποίηση της Λίστας, να προχωρήσει στη δημοσιοποίηση αυτούσιας της εν λόγω Λίστας.

Συναφώς, η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα με επιστολή της, ημερομηνίας 10 Ιουλίου 2020, την οποία ο Πρόεδρος της Βουλής κατέθεσε στην επιτροπή, αναφέρει αυτολεξεί τα ακόλουθα:

«Σε συνέχεια του προφορικού σας ερωτήματος, κατά πόσο μπορείτε να δημοσιεύσετε αυτούσια την πιο πάνω Λίστα, επιθυμώ να σας ενημερώσω τα ακόλουθα:

2. Κατ' αρχήν, επισημαίνω ότι δεν είναι σαφές ποιος είναι ο υπεύθυνος επεξεργασίας που έχει και την αρμοδιότητα να αποφασίσει για τη δημοσίευση της Λίστας. Επίσης, δε γνωρίζω ποια δεδομένα περιλαμβάνονται στην εν λόγω Λίστα και σε ποια πρόσωπα αφορούν, ώστε να μπορέσω να τοποθετηθώ επί της ουσίας.

3. Παρ' όλα αυτά, για δική σας καθοδήγηση, αναφέρω τα ακόλουθα:

3.1. Αν η Λίστα αφορά σε υποχρεώσεις πολιτικά εκτεθειμένων προσώπων (ΠΕΠ) προς τον συνεργατισμό και/ή άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, επιθυμώ να σας υπενθυμίσω ότι στις 14 Μαρτίου 2019 εξέδωσα ανακοίνωση στην οποία ανέφερα τα κριτήρια που

ενδεικτικά θα πρέπει να ληφθούν υπόψιν για την απόφαση δημοσίευσης στοιχείων ΠΕΠ. Αντίγραφο της ανακοίνωσης επισυνάπτεται για εύκολη αναφορά.

3.2. Ο Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων επιτρέπει τη δημοσίευση στοιχείων ΠΕΠ, μόνο εφόσον υπάρχει υπέρτερο δημόσιο συμφέρον, στη βάση των πιο πάνω κριτηρίων. Σε καμία περίπτωση δικαιολογείται η δημοσίευση στοιχείων ΠΕΠ, αν δεν πληρούνται αυτά τα κριτήρια.

3.3. Η Λίστα μπορεί να δημοσιευτεί, ΜΟΝΟ εφόσον αποτελεί ολοκληρωμένη κατάσταση που περιλαμβάνει ΜΟΝΟ τα απολύτως απαραίτητα δεδομένα όλων των ΠΕΠ που έτυχαν ευνοϊκής ή προνομιακής μεταχείρισης στη βάση των πιο πάνω κριτηρίων.

3.4. Η δημοσίευση ημιτελούς Λίστας με κάποια επιλεκτικά δεδομένα δεν εξυπηρετεί τις αρχές της αναλογικότητας, της διαφάνειας και της λογοδοσίας.».

Περαιτέρω και όπως προκύπτει από σχετική ανακοίνωση της ίδιας αξιωματούχου, ημερομηνίας 14 Μαρτίου 2019, με αφορμή δημοσιεύσεις οικονομικών στοιχείων ΠΕΠ ως πρώην πελατών του συνεργατισμού, για την οποία γίνεται αναφορά στην πιο πάνω επιστολή και η οποία επισυνάπτεται σε αυτή, προκύπτει ότι ο γνωστός Κανονισμός GDPR, ήτοι ο Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων [Κανονισμός (ΕC) 2016/679] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27^{ης} Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ, επιβάλλει, όπως σε κάθε περίπτωση δημοσιοποίησης δεδομένων, το δικαίωμα της ελευθερίας της έκφρασης να συμβιβάζεται με το δικαίωμα προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των προσωπικών δεδομένων. Τονίζεται ταυτόχρονα ότι βάσει νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για σκοπούς νόμιμης δημοσιοποίησης δεδομένων που αφορούν σε δημόσια πρόσωπα, πρέπει να πληρούνται συγκεκριμένα

κριτήρια, παρότι τονίζεται ταυτόχρονα ότι τέτοια πρόσωπα δεν πρέπει να αναμένουν το ίδιο επίπεδο προστασίας που απολαμβάνουν οι απλοί πολίτες.

Τονίζεται περαιτέρω ότι τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, πριν από τη δημοσίευση οικονομικών στοιχείων των ΠΕΠ, νοουμένου ότι τα αντίστοιχα στοιχεία είναι αληθή και ακριβή, πρέπει να σταθμίζουν κατά περίπτωση κατά πόσο δικαιολογείται η δημοσίευσή τους, λαμβάνοντας υπόψη τα ακόλουθα ενδεικτικά αναφερόμενα στοιχεία:

1. Τις συνθήκες δανεισμού ενός ΠΕΠ, ήτοι κατά πόσο υπήρχαν επαρκείς εξασφαλίσεις ή όχι ή αν υφίσταται ένδειξη προνομιακής μεταχείρισης.
2. Τη φύση και το είδος των παρασχεθεισών διευκολύνσεων, ήτοι κατά πόσο έγινε διαγραφή ή αναδιάρθρωση του δανείου και το ύψους του ποσού.
3. Τον ρόλο και τη συμμετοχή ενός εκάστου των ΠΕΠ σε διαδικασία λήψης που αφορούσαν στον συνεργατισμό κατά τον ουσιώδη χρόνο.

Καταλήγοντας, η ίδια αξιωματούχος δηλώνει ότι, για να θεωρείται νόμιμη μία δημοσίευση, το δικαίωμα ενημέρωσης του κοινού πρέπει αβίαστα να διαπιστώνεται ότι υπερέχει του δικαιώματος προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των προσωπικών δεδομένων επηρεαζόμενων ΠΕΠ.

Σημειώνεται ότι τα μέλη της επιτροπής είχαν την ευκαιρία κατά την πρώτη συνεδρία να επιθεωρήσουν τη Λίστα και να καταλήξουν σε αρχικές διαπιστώσεις/παρατηρήσεις, εγείροντας ταυτόχρονα σωρεία ζητημάτων σε σχέση με τα περιληφθέντα σε αυτή στοιχεία.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι ορισμένα μέλη της επιτροπής τα οποία διαπίστωσαν ότι το όνομά τους περιλαμβάνεται στη Λίστα αποχώρησαν από την επιτροπή κατ' επιταγήν ρήτρας διαλαμβανομένης στους δοθέντες όρους εντολής, σύμφωνα με την οποία βουλευτές μέλη της επιτροπής οι οποίοι καθ' οιονδήποτε τρόπο διαπιστώνουν σε

οποιοδήποτε στάδιο της όλης διαδικασίας ότι τα ονόματά τους περιλαμβάνονται στη Λίστα οφείλουν να το δηλώσουν αμέσως και να εξαιρεθούν.

Η Ad hoc Κοινοβουλευτική Επιτροπή για τη Διερεύνηση Θεμάτων που Αφορούν σε Δάνεια Πολιτικά Εκτεθειμένων Προσώπων, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε σε σχέση με το ζήτημα της δημοσιοποίησης ή μη αυτούσιας της Λίστας στις 17 Ιουλίου 2020, σύμφωνα με τους δοθέντες ειδικούς όρους εντολής, στις ακόλουθες θέσεις:

1. Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και το μέλος της επιτροπής βουλευτής της Αλληλεγγύης θεωρούν ότι η Λίστα ως έχει κατατεθεί περιέχει λανθασμένα και ανακριβή στοιχεία, τα οποία δυνατόν να οδηγήσουν σε λανθασμένες εντυπώσεις και παραπλάνηση του κοινού, και ως εκ τούτου η εισήγησή τους προς την ολομέλεια του σώματος συνίσταται σε παραπομπή αυτής στον Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου προς διόρθωση και/ή επικαιροποίησή της υπ' ευθύνη του και ακολούθως δημοσιοποίησή της από τη Βουλή αυτούσιας την 31^η Ιουλίου 2020, ως αυτή θα έχει διορθωθεί και επικαιροποιηθεί από τον Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου. Σύμφωνα με την ίδια θέση, η επικαιροποίηση πρέπει να διαλαμβάνει την εξέταση των περιληφθέντων σε αυτή προσώπων, ώστε να διαπιστωθεί κατά πόσο αυτά πράγματι εμπίπτουν στον όρο ΠΕΠ, όπως και κατά πόσο τα αντίστοιχα δάνεια ορθά και σύμφωνα με τις σχετικές εποπτικές οδηγίες έχουν χαρακτηριστεί ως μη εξυπηρετούμενα. Ταυτόχρονα όμως οι ίδιοι βουλευτές εισηγούνται να δοθεί το δικαίωμα ακρόασης στα άμεσα επηρεαζόμενα πρόσωπα από την επιτροπή και κατάθεση των απόψεών τους εντός της ως άνω καθοριζόμενης προθεσμίας.

2. Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του ΕΛΑΜ, παρότι εξέφρασαν επίσης επιφυλάξεις ως προς τον μειωμένο βαθμό επιμέλειας που επιδείχθηκε κατά την ετοιμασία της Λίστας, με αποτέλεσμα να παρατηρούνται λάθη και ανακρίβειες, έτσι που αυτή τελικά να χρήζει διόρθωσης και επικαιροποίησης, δήλωσαν ότι η εισήγησή τους προς την ολομέλεια του σώματος είναι η δημοσιοποίηση αυτούσιας της Λίστας στις 17 Ιουλίου 2020, καθότι μη δημοσιοποίησή της και επί μακρόν συζήτηση του όλου θέματος προκαλεί φθορά και πλήττει το καλώς νοούμενο δημόσιο συμφέρον.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Ad hoc Κοινοβουλευτική Επιτροπή για τη Διερεύνηση Θεμάτων που Αφορούν σε Δάνεια Πολιτικά Εκτεθειμένων Προσώπων υποβάλλει με την παρούσα έκθεσή της στην ολομέλεια του σώματος δύο σχέδια απόφασης της Βουλής των Αντιπροσώπων προς έγκριση δυνάμει του άρθρου 78 του συντάγματος, στα οποία έχουν ενσωματωθεί οι επιμέρους δύο ως άνω εισηγήσεις προς λήψη τελικής απόφασης από το σώμα στο εν λόγω στάδιο συζήτησης.

17 Ιουλίου 2020